

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No.:1963/272

Karar No.:1963/204

Karar tarihi:23/7/1963

Resmi Gazete tarih/sayı:19.10.1963/11535

İtirazda bulunan : Bulanık Asliye Ceza Mahkemesi

İtirazın konusu : Memurin Muhakematı hakkındaki 4 Şubat 1329 günlü kanunu muvakkatin 16 ncı maddesi hükmü Anayasa'ya aykırı görüldüğünden bu hususta bir karar verilmesi istenilmiştir.

Olay : Görevi kötüye kullanmak suçundan sanık olarak Türk Ceza Kanununun 240 ıncı ve 296 ncı maddeleri uyarınca cezalandırılması için İlce İdare Kurulunca hakkında lüzumu muhakeme kararı verilen Çaygeldi Köyü Muhtarı hakkında Bulanık Asliye Ceza Mahkemesinde kamu dâvası açılmıştır.

Yargılama sırasında C. Savcısı, Anayasa'nın 30 uncu maddesi tevkif yetkisini yalnız hâkime verdiği halde Memurin Muhakematı hakkındaki Kanunu Muvakkatin 16 ncı maddesinin mahallin en büyük mülkiye memuruna muvakkaten tevkif yetkisi tanıdığını, Bu 16. madde hükmünün hürriyeti ve adaleti zedeleyici nitelikte olduğunu ve Anayasa'ya açıkça aykırı bulunduğunu ileri sürmüştür.

Mahkemece de C. Savcısının görüşü benimsenmiş ve sözü geçen 16 ncı madde hükmünün, Anayasa'nın 30/1., 14., 10. ve 11 inci maddelerine aykırı olduğu kanısına varılarak mahkememize başvurulmuştur.

İnceleme :

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15 inci maddesi gereğince yapılan ilk incelemede başvurmada bir eksiklik olmadığı görülmekle; işin esasının incelenmesine karar verildikten sonra düzenlenen rapor, mahkemenin kararı ve ekleri okunarak gereği görüşülüp düşünüldü: dü :

Gerekçe :

Anayasa'nın 151 inci ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 22/4/1962 gün ve 44 sayılı kanunun 27 nci maddeleri gereğince mahkemelerin bir kanun hükmünün Anayasa'ya aykırılığını ileri sürmeleri, mahkemede bakılmakta olan bir dâvanın bulunması ve iptali istenen kanun hükmünün o dâvada uygulanması şartlarına bağlıdır.

Olayda Bulanık Asliye Ceza Mahkemesinin bakmakta olduğu bir dâva varsa da bu dâvada, Memurin Muhakematı hakkındaki Kanunu Muvakkatin uygulanması söz konusu değildir.

Gerçekten, sanık hakkında iptidai tahkikat yapılmış; Bulanık İlce İdare Kurulunca muhakemenin lüzumuna karar verilmiş ve dosyası, son tahkikatın yapılması için mahkemeye gönderilmiştir. Şu halde mahkemenin Anayasa'ya aykırı gördüğü kanun hükümleri daha önce idari makamlar tarafından uygulanmış olup, mahkeme artık bu hükümlere dayanarak bir karar verecek değildir. Bu durumda yukarıda belirtilen şartlardan ikincisi olayda mevcut bulunmamaktadır. Bulanık Asliye Ceza Mahkemesi, dâvada uygulayacağı kanun hükümleri hakkında değil, son tahkikatın açılmasından Önce idari makamların uyguladığı kanun hükümleri hakkında Anayasa'ya aykırılık itirazında bulunmamaktadır ki, buna yetkisi yoktur, itirazın yetki yönünden reddi gerekir.

Esas No.:1963/272
Karar No.:1963/204

Sonuç :

Yukarıda yazılı sebeplerden ötürü itirazın reddine 23/7/1963 gününde oybirliğiyle karar verildi.

44 sayılı kanunun 37
nci maddesi uyarınca
seçilen
Başkan
Lütfi Akadlı

Üye
Osman Yeten

Üye
Rifat Göksu

Üye
İ. Hakkı Ülkmen

Üye
Şemsettin Akçoğlu

Üye
İbrahim Senil

Üye
İhsan Keçecioglu

Üye
Salim Başol

Üye
Celâlettin Kuralmen

Üye
Hakkı Ketenoğlu

Üye
Fazıl Uluocak

Üye
Avni Givda

Üye
Muhittin Gürün

Üye
Lütfi Ömerbaş

Üye
Ekrem Tüzemen